

# Ochrona macierzyństwa

Wstęp ..... 4

## Rozdział I

1. Ochrona macierzyństwa i problemy demograficzne w Polsce .....  
6

1.1 Obowiązek władz publicznych ..... 7

1.2 Problemy demograficzne ..... 11

1.3 Wpływ wzrost dobrobytu społecznego i pracy zawodowej  
kobiet na populację ..... 17

2. Ochrona praw kobiet w ciąży – standardy polskie,  
europejskie i prawa międzynarodowego ..... 19

2.1. Polskie rozwiązania dotyczące ochrony pracy kobiet w  
ciąży ..... 19

2.1.1. Implikacje unormowań Konstytucji RP ..... 19

2.1.2. Na tle unormowań Kodeksu pracy ..... 20

2.2 Szczególna ochrona praw kobiet w ciąży pracujących w  
systemie Europejskiej Karty Socjalnej..... 21

2.2.1. Analiza prawna gwarancji wynikających z art. 8 Karty  
..... 21

2.2.2 Gwarancje praw w kontekście ochrony macierzyństwa ..... 22

2.3. Międzynarodowa Organizacja Pracy ..... 23

2.3.1. Konwencje i zalecenia dotyczące ochrony macierzyństwa  
..... 23

3. Równość kobiet i mężczyzn ..... 25

3.2 Sytuacja kobiety na rynku pracy oraz jej dyskryminacja .....  
26

3.2. Równouprawnienie kobiet i mężczyzn w oparciu o zasadę  
Konstytucyjną ..... 33

## Rozdział II

Ochrona trwałości stosunku pracy kobiet w okresie ciąży i  
urlopu macierzyńskiego oraz prawa zatrudnionej i obowiązki

## **pracodawcy ..... 37**

- 1. Ochrona trwałości stosunku pracy w okresie ciąży ..... 38
  - 1.1 Rezultat dyrektywy Unii europejskiej 92/85 z 19 października 1992 roku przez Polskę ..... 39
  - 1.2 Ograniczenia w rozwiązywaniu stosunku pracy i zmiany jego treści ..... 44
  - 1.3 Zakaz wypowiedzenia i rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem będącym w ciąży bądź przebywającym na urlopie macierzyńskim ..... 45
    - 1.3.1 Dopuszczalne zwolnienia pracownicy ..... 49
  - 1.4 Zakaz dokonywania zmian warunków pracy i płacy..... 56
- 2. Obowiązki pracodawcy wobec kobiet w ciąży i w okresie karmienia ..... 62
  - 2.1 Odsunięcie kobiety od pracy przy komputerze ..... 64
  - 2.2. Zakaz zatrudniania kobiet w ciąży przy pracach wzbronionych ..... 66
  - 2.3. Przeniesienie kobiety w ciąży do innej pracy ..... 72
  - 2.4. Praca w godzinach nocnych i nadliczbowych oraz przerywany czas pracy ..... 75
  - 2.5 Delegowanie kobiet w ciąży poza stałe miejsce pracy ..... 79
- 3. Uprawnienia zatrudnionej ..... 82
  - 3.1 Zwolnienia pracownika na badania lekarskie ..... 82
  - 3.2 Obowiązki przerwy w pracy przysługujące pracownikom wychowującym dzieci ..... 84
    - 3.2.1 Uprawnienia pracownicy do przerwy na karmienie ..... 84
    - 3.2.2 Dni wolne od pracy dla pracowników wychowujących dzieci ..... 87
    - 3.2.3 Zwolnienia na opieką nad chorym dzieckiem ..... 91

## **Rozdział III**

### **Obowiązki na rynku pracy ..... 97**

- 1. Urlop macierzyński ..... 99
  - 1.1. Warunki świadczenia urlopu ..... 99
  - 1.2. Zasiłek macierzyński ..... 106

|                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|
| 1.3. Świadczenie rehabilitacyjne (zasiłek chorobowy) .....      | 121 |
| 2. Urlop rodzicielski .....                                     | 124 |
| 3. Urlop wychowawczy .....                                      | 126 |
| 3.1 Warunki udzielania urlopu wychowawczego .....               | 126 |
| 3.2. Czas trwania urlopu .....                                  | 128 |
| 3.3. Inne świadczenia rodzicielskie .....                       | 129 |
| 3.3.1. Zasiłek rodzinny .....                                   | 129 |
| 3.3.2 Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka ..... | 137 |
| 3.3.3. Świadczenia opiekuńcze .....                             | 138 |
| 3.3.4. Zasiłek dla opiekunów .....                              | 142 |
| 4. Urlop ojcowski oraz świadczenia 500 plus .....               | 143 |
| 3.1. Urlop ojcowski .....                                       | 143 |
| 3.2. Program Rządowy 500 Plus .....                             | 145 |

**Zakończenie .....** 152

**Bibliografia .....** 154

**Spis tabel .....** 163

**Spis wykresów .....** 164